

Christian Guay-Poliquin (Saint-Armand, Quebec, 1982) és un escriptor i investigador quebequès, considerat una de les noves promeses de la literatura canadenca en llengua francesa. Amb la seva primera novel·la, *Le fil des kilomètres* (La Peuplade, 2013), va quedar finalista del Gran Premi Literari d'Archambault 2015 i va aconseguir cridar l'atenció de nombrosos crítics i lectors. Amb la seva segona novel·la, *El pes de la neu* (Periscopi, 2019), l'any 2017 va guanyar, entre d'altres, el Premi Literari França-Quebec, el Premi Ringuet, atorgat per l'Acadèmia de les Lletres del Quebec, i el Premi Literari dels Estudiants. També va quedar finalista del Premi dels Llibreters del Quebec i del Premi Frye Académie. *Les ombres fugaces*, la seva tercera i última novel·la, també ha quedat finalista del Premi dels Llibreters del Quebec 2022 i ha estat preseleccionada per al Premi Bibliothèques en Seine 2022 i seleccionada per al Premi Libr'à Nous.

Marta Marfany (Barcelona, 1973) és traductora i professora de la Facultat de Traducció de la Universitat Pompeu Fabra. Ha traduït autors clàssics de la literatura francesa, com Émile Zola, Honoré de Balzac, Paul Valéry, Samuel Beckett, Théophile Gautier i Guy de Maupassant, i també autors contemporanis, entre els quals Philippe Delerm, Jérôme Ferrari, Ivan Jablonka i Marie NDiaye. També ha traduït alguns dels noms més destacats de la novel·la gràfica actual, com Riad Sattouf, Catel & Bocquet i Pénélope Bagieu.

Marie-France Bornais, *Le Journal de Québec* – «Excepcional! Després de gaudir d'èxit internacional amb *El pes de la neu*, Christian Guay-Poliquin torna amb una oda a la natura salvatge i una invitació a l'aventura, *Les ombres fugaces*. Una recerca per un bosc ple de perills, les aliances necessàries i l'art de la supervivència són al cor d'aquesta història mil·limetrada.»

Josée Boileau, *Le Journal de Montréal* – «Tota aquesta odisea està narrada de manera formidable. Primer, perquè Guay-Poliquin sap fer que la natura cobri vida. Com l'altra vegada amb la neu, aquí el bosc ens embolcalla literalment amb la seva enormitat i les seves olors. Quan el terreny és relliscós, ens aferrem a les branques; quan baixa la foscor, encenem el far i “fem camí entre les escorces que rellueixen”. El dolor, la por, l'esforç, tot s'encarna amb frases breus i rítmiques. Christian Guay-Poliquin tanca així un cicle inoblidable de supervivència i una novel·la enorme. De nou.»

Anne-Josée Cameron a *C'est encore mieux l'après-midi (Radio-Canada)* – «Som en un univers força particular. Una mirada a la paternitat, la filiació. Un llibre realment ben escrit. L'escriptura és absolutament meravellosa! Una de les meves millors lectures del 2021.»

Stéphanie Loré, *Le Mag Profession-Spectacle* – «Una novel·la amb una veu original, de caràcter autèntic i vibrant, que és una reflexió sobre el trasbals del nostre món i sobre els valors que compten. Si bé el llibre flirteja amb el catastrofisme ambiental, també és sostingut per un alè d'esperança vigoritzant.»

Evlyne Leraut, *Babelio* – «*Les ombres fugaces* és transcendent. Un futur clàssic, un llibre etern i de culte.»

Dominique Orsini, *Kimamori* – «Aquest llibre és gairebé una novella policíaca. Cada revolt, cada arbre, cada sotabosc o riu és viu i pot ser una trampa. A mesura que passen les paraules, percebem les olors, tremolem quan els personatges tenen fred, escoltem els sons més íntims de la història i el nostre cor batega al ritme dels camins. Una novella bonica i commovedora plena d'amor i llibertat.»

Éléna, Librairie La Liberté – «Un univers postapocalíptic, en què la supervivència es dona gràcies a la tria dels llocs on els personatges decideixen viure, d'una banda, però també gràcies a les trobades i l'ajuda mútua. En un ambient de vegades opressiu, el lector avança en la història sense poder endevinar el desenllaç.»

Le Devoir – «Aquesta distopia, que ressona cruelment amb el present, qüestiona amb molta elegància la nostra responsabilitat cap als altres i cap al planeta. Aborda, també amb una gran intel·ligència, els conflictes generacionals. Els personatges estan definits amb precisió; el mecanisme narratiu, farcit d'imatges fulgurants i silencis eloqüents, és admirable.»

Christian Guay-Poliquin

Les ombres fugaces

Traducció del francès de Marta Marfany

ANTÍPODA, 68

EDICIONS DEL PERISCOPI

Títol original: *Les ombres filantes*
© Christian Guay-Poliquin, 2021
© Éditions La Peuplade, 2021
Publicació d'acord amb Éditions La Peuplade amb representació
de Books And More Agency #BAM (París) i The Ella Sher Literary
Agency (Barcelona).

Primera edició: novembre del 2022

© de la traducció: Marta Marfany Simó, 2022
© de la fotografia de coberta: Elena Kovaleva / AdobeStock, 2022
© de la fotografia de l'autor: Laurence Grandbois Bernard
© d'aquesta edició: Edicions del Periscopi sLU, 2022

Publicat per Edicions del Periscopi sLU
info@periscopi.cat | Web: www.periscopi.cat
Facebook: www.facebook.com/Periscopi
Twitter: twitter.com/Ed_Periscopi
Instagram: @edicions_del_periscopi

Impressió: Romanyà Valls, Capellades

Impres a Catalunya – *Printed in Catalonia*

Edició a càrrec d'Aniol Rafel, Andrea Rovira i Marta Rubirola
Maquetació: Octavi Gil Pujol
Correcció: Francesc Gil-Lluch, Òscar Lozano i Núria Saurina Eudaldo
Disseny de la col·lecció i de la coberta: Tono Cristòfol

Aquest llibre s'ha imprès amb un paper offset cru de noranta grams
i ha estat compaginat amb la tipografia Caslon Pro en cos 12.

Dipòsit legal: B 16501-2022
ISBN: 978-84-19332-05-9

Conseil des arts
du Canada

Canada Council
for the Arts

La traducció d'aquest llibre ha rebut una ajuda del Canada Council
for the Arts. *We acknowledge the support of the Canada Council for the
Arts for this translation.*

Tots els drets reservats. Queda rigorosament prohibida, sense
l'autorització escrita dels titulars del copyright, sota les sancions
establertes per la llei, la reproducció total o parcial d'aquesta obra
per qualsevol mitjà o procediment, inclosos la reprografia i el
tractament informàtic, i la distribució d'exemplars mitjançant
el lloguer o préstec públics.

a la Huguette
i a tots els seus

Aquí hi ha la porta, aquí hi ha l'aire lliure. *Itur in antiquam silvam.*¹

ROBERT LOUIS STEVENSON

1. La frase en llatí prové de l'*Eneida* de Virgili: «Hom va a l'antic boscatge» (traducció de Miquel Dolç).

És el començament i la fi. Precedeix les mirades, les succeirà. És l'epicentre, el nus, el refugi i la presó. Fascina tant com espanta. Sota el seu mantell, hi ha poques trobades i decisives. El temps és la seva força viva. El seu desordre captiva, les seves ombres es confonen, els seus murmuris ressonen pertot arreu. És el contrari de qui pensa. És l'instint, el gest, la tremolor. Totes les ànimes somien perdre-s'hi. Però cap ésser surt indemne de la seva abraçada. És la solució més simple, la més total, la més opaca als càlculs dels cors inquietes.

EL BOSCO

TARDA

Alguna cosa m'acaba de trencar el son. No vull obrir els ulls. Encara no, no ara mateix. No sé quanta estona de haver dormit repenjat en aquesta soca vella. Una hora, potser dues. A part d'una cornella que gralla a la llunyania i les fulles dels pollancrecs que remoregen en la brisa, el bosc està silenciós.

Obro les parpelles i m'enlluernen les falgueres abundants, afusades, luminescents. En aquesta extensió sense fi, arbres immensos es llancen a l'assalt del cel. L'escorça clivellada dels troncs està coberta de líquens. El laberint de branques retalla la vegetació en mosaic.

Hi ha una olor de fera suspesa en l'aire. Alço el cap a poc a poc i tremolo. Davant meu, molt a prop, aquí mateix, un llop em sotja. Els seus ulls grocs, la seva estatura i el seu pelatge llòbrec pertanyen a un altre món. Vull aixecar-me i fugir, però tinc les vèrtebres de l'esquena soldades les unes amb les altres. No he vist mai una bèstia tan immòbil i tan poderosa alhora.

Quan aconseguixo aixecar-me, el llop recula uns passos, m'escruta i tot seguit es torna a situar al mateix lloc. L'antiga ferida del genoll em fa fiblades. Dono una llambregada per sobre l'espatlla. Entre el marró i el vermell dels brancatges, distingeixo dues siluetes més que s'esquitllen

sense fer soroll. La sang se m'espesseix. Estic rodejat. O bé es preparen per abraonar-se damunt meu, o bé s'hi repensen veient el meu cos prim i sec. Deixo anar un crit per espantar-los. Se m'esquerda la veu. El llop que tinc davant se sobresalta, espera i llavors aixeca el morro per ensumar l'aire. Sense apartar-li la mirada, m'ajupo i poso la mà sobre la motxilla, els bastons, les meves velles botes.

M'allunyo lentament, molt lentament, descalç sobre les fulles seques. Tot just he fet quatre passes i ja no puc distingir les bèsties entre les llaceries de bardisses. Accelerero i m'endinso corrents al bosc. Els branquillons es trenquen sota el meu pes i em punxen la planta dels peus. M'entrebanco pel bosc baix, trontollo i estic a punt de caure ensopegant amb una arrel. Un dolor agut em travessa el genoll tocat. Serro les dents i vaig coix fins a un marge, i m'hi amago com puc al darrere, panteixant i xop de suor. Escruto els voltants, desorientat. El bosc s'estreny. Les ombres es despleguen. Se m'accelera el cor. Cada matoll amaga una mirada penetrant, un moviment furtiu, una trampa.

Em quedo a l'aguait un moment, dominat per la meva imaginació. Recupero l'alè a mesura que les idees se m'aclareixen. Llavors m'espavilo i, amb les mans tremoloses, em poso les botes com si no me les hagués de treure mai més.

MITJA JORNADA

Tinc els malucs baldats. Els dits dels peus, adolorits. Les tires de la motxilla m'enceten les espatlles. El genoll em fa patir tothora. Però el cos és una màquina increïble. Cada dia m'aferro als bastons, passo per sota de voltes frondoses, travesso rierols i salto per sobre d'arbres tombats. Cada dia m'enfonso una mica més endins en aquesta xarxa de galeries, de nervis i de relleus. I intento evitar trobar-me amb ningú.

Des d'aquest matí vorejo un camí sinuós, traçat pel pas dels animals. Les pedres són punxegudes, les arrels nuoses, i els trastos pesen i em molesten. Camino com puc, pas a pas, amb la tossuderia de les bèsties de càrrega.

Quan el sol està enfilat per sobre el meu cap i la panxa em rondina, faig una pausa al cim d'un pujol. Rosego un grapat de fruits secs i un cop més intento esbrinar quants dies fa que vaig sortir. Deu? Dotze? El temps se m'escapa. El paisatge es renova. Les distàncies es dilaten. Miro al voltant. Més avall hi ha una clariana. Em torno a posar la motxilla a l'esquena, hi vaig i topo amb un camí de terra.

Em quedo alerta. Les mosques negres giren al meu voltant. Per un cantó, el camí s'enfila a la falda de la muntanya. Per l'altre, baixa progressivament i desapareix rere un revolt. Mentre faig un glop d'aigua, m'espanta el batec d'ales d'una

perdiu. Faig uns passos de costat i surto del cobert dels arbres.

Els ulls se'm van acostumant de mica en mica a la claror sobtada mentre el sol em crema el clatell. L'aire és calent i sec. Les pedretes rodolen sota les meves botes. Els meus passos ressonen entre les parets verdes del bosc. Pertot hi ha herbes que s'enfilen per envair els vorals i solcs fondos que han fet les pluges i la neu en fondre's. La manca de manteniment farà els camins impracticables. I d'aquí unes quantes estacions, la vegetació haurà recuperat tot el que li han pres.

Un retronny sord fa sotragar la meva tranquil·litat. Ve un vehicle. Els espetecs del motor s'acosten. Travesso la carretera ràpidament, m'enfango en l'aigua llotosa de la cuneta i faig cap a la penombra del bosc.

M'amago rere un bosquet, ajupit entre les fulles seques. Arriba una furgoneta, els amortidors espeteguen i el tub d'escapament perd. Passa, alça un núvol de pols que enterboleix la frontera entre la terra i el cel, llavors s'allunya trontollant.

D'ençà de la pana, el terra ja no tremola sota els carregaments de fusta dels semiremolcs, però pel bosc encara hi ha molta circulació. Hi ha aquells i aquelles que es van refugiar a casa seva o als seus campaments de caça. També aquells i aquelles que intenten establir-se en alguna banda, lluny de les aglomeracions i de les carreteres nacionals. Pertot arreu, la gent desconfia, la gent calcula, la gent va armada. La resta penja d'un fil. Per això prefereixo els abismes del bosc abans que els encontres incerts dels camins forestals.

Quan el capvespre arriba al sotabosc, m'acosto a un estany. El cant de les granotes desborda pertot als voltants.

Sota el mantell negre d'unes coníferes, distingeixo una petita construcció. Per por que em vegin, m'amago rere una cortina de canyes. Els mosquits m'ataquen. Les cuques de llum fan pampallugues. Hi ha bestioles que s'esmunyen entre els matolls. A part d'això, cap senyal de vida. És el meu dia de sort, la cabana està deserta. M'hi acosto i pujo els esglaons plens de fang de l'escalinata. Avisades pel soroll dels meus passos, les granotes callen.

La porta està tancada amb clau. Aconseguixo obrir-la des de dins passant un braç per la finestra. Els pius dels galfons grinyolen. Trec la lot. A la cabana hi regna un ordre increïble. La vaixela està apilada als prestatges. El llit està ben fet. Tres ampolles buides amb espelmes fan guàrdia a l'ampit de la finestra. Les encenc. Una llum de coure s'escampa per l'habitació. Una fina capa de pols brilla pertot arreu on poso els ulls. Veig un parell de botes als peus del llit. Si bé sembla que hi siguin des de fa temps, arrufo les celles i passo el pestell de la porta. A fora tornen els raucs.

Furgo per dins els armaris i hi trobo te, un pot de mantega de cacauet, una llauna de carn amb salsa i una altra de pinya. Engoleixo tot el que puc, em despullo i m'assec al llit, rebentat. El cor em batega en el genoll inflat, els peus em fan pudor i les ferides de les clavícules em supuren.

Encara vaig massa carregat. M'enfonso tal com avanço. Miro la motxilla, que està per terra com un cavall mort. Voldria esventrar-la amb l'esperança d'alleugerir-la encara més. Però ja m'he desempallegat d'una pila de coses. El tirador, la ullera de llarga vista, la roba de recanvi. A part del mapa, la brúixola, la lona i el sac de dormir, només tragino menjar i aigua. I això em pesa però alhora em dona esperances.

Em deixo caure d'esquena al llit. La superfície flonja sembla que formi part del món dels somnis. Estirat tan llarg com soc, observo les espelmes que dansen abans d'escanyar-se dins el coll de les ampolles, i llavors m'enfonso en un son embardissat, ple de lianes, falgueres i siluetes nocturnes.